

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/134/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319201088
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319201088.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobkyne: N. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, zast. Občianske združenie Právna pomoc poškodeným, Janka kráľa 12, Lipany, IČO: 50951947, zast. JUDr. Ján Michňák, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35792752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47233516, o zaplatenie 1 239,99 eura, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné, sp. zn. 15Csp/40/2019-64 zo dňa 16. 04. 2019 takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 12. 03. 2019 domáhal vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1 239,99 eura. Dôvodom vydania bezdôvodného obohatenia bolo uzatvorenie úverovej zmluvy revolvingového typu, kde bola schválená výška úveru 1 500 eur, pričom žalovaný hneď na začiatku zrazil z istiny poplatok za poskytnutie úveru vo výške 150 eur, na základe čoho bola skutočná výška úveru vo výške 1 350 eur. Zmluva o revolvingovom úvere však obsahovala väčšie množstvo ustanovení, ktoré možno kvalifikovať ako neprijateľné zmluvné podmienky, pričom taktiež zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje povinné zmluvné náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a jej odplata prevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery. Rovnako údaj o RPMN je uvedený nesprávne vo výške 26,39 %, pričom RPMN v danom prípade predstavovalo 89,82 %. Keďže žalobca zaplatil žalovanému sumu vo výške 2 589,99 eura došlo v rozsahu sumy 1 239,99 eura k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej.

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.239,99 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva“.

3. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa ust. § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2 a 3, § 53 ods. 4, § 53 ods. 5, § 53a, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 3, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 9 ods. 2 písm. f) a k), § 9 ods. 1 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

4. Svoje rozhodnutie skutkovo a právne odôvodnil tým, že v danom prípade súd neposudzoval cenu ako jej primeranosť k dodanej službe, ale celú dohodu o cene za možný odklad splátok, ktorá spočíva v tom, že spotrebiteľ má platiť za niečo, čo mu nie je dodané (tzv. teória skutočného plnenia). Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 18Co 109/2011 uviedol, že za neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži záujmom dodávateľa. Súd dodáva, že celá sporná dohoda sa považuje komplexne, teda nielen výška stanoveného poplatku, ktorý však nepochybne vzhľadom na to, že predstavuje viac ako 11 % poskytnutého úveru len potvrdzuje záver o neprijateľnosti celej tejto zmluvnej podmienky. Pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky žalovaný žalobcovi strhol z úveru sumu 150 Eur ako poplatok za to, že ak by snáď niekedy v budúcnosti žiadala o odklad splátok, aj to až pri splnení ďalších podmienok (stanovenej doby práceneschopnosti alebo skončenie pracovného pomeru) povolí jej odklad, ale maximálne troch splátok a to všetko za uvedený poplatok. Zmluvné dojednanie nie je formulované tak, že ak spotrebiteľ skutočne chce odklad splátok, môže si ho aktivovať, ale je formulované tak, že službu napriek tomu, že ju spotrebiteľ ešte nepotrebuje a zjavne ani nechce, zaplatí poplatok vo výške 215,75 Eur, čo je 14,38 % z úveru. Nepochybne ide o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a preto súd považoval za dôvodne tejto žalobe vyhovieť. Súd na záver poukázal na to, že existujú už viaceré právoplatné súdne rozhodnutia, ktorým bola vyslovená neprijateľná zmluvná podmienka totožná s predmetom tejto žaloby, ale z inej úverovej zmluvy uzavretej s iným klientom (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 20Co 111/2014 zo dňa 26.5.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 11C/6/2014-62 zo dňa 11.4.2014 alebo rozsudok tohto súdu 25C/4/2014-111 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/220/2014-138 zo dňa 24.11.2014). Súd považoval za dôvodný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia z predmetného úveru. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a medzi nimi pod písm. f) je konečná splatnosť spotrebiteľského úveru a pod písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k), kde sa uvádza aj počet splátok. Počet splátok teda nemožno stotožniť s konečnou splatnosťou úveru a preto pri písm. f) citovaného ustanovenia iný výklad než ten, že konečná splatnosť úveru musí byť určená dátumovo, neprichádza do úvahy (napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline 5Co/286/14 zo dňa 27.5.2014).

5. Žalovanému tak vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov ktoré z jeho strany boli žalobcovi reálne poskytnuté a to vo výške 1.350 eur, čo žalovaný nepoprel. Nakoľko však žalobca v prospech žalovaného uhradil celkovo sumu 2.589,99 eur na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške 1.239,99 eur a súd ho preto zaviazal na zaplatenie tejto sumy žalovanému žalobcovi.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca bol v konaní proti žalovanému plne úspešný, preto mal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Keďže však žalobcovi žiadne trovy konania nevznikli, preto mu ich súd prvej inštancie nepriznal.

7. Proti rozsudku včas podal odvolanie žalovaný, ktorý uviedol, že napadá rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a záverov a pre nesprávne právne posúdenie, teda podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Zároveň navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti a vo veci sám rozhodol tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná právo na plnú náhradu trov konania.

8. Základnou odvolacou námietkou žalovaného bola skutočnosť, že konajúci súd svojim postupom a rozhodnutím porušil povinnosť súdu členského štátu vykladať vnútroštátne právo v zhode a v súlade s úniijným právom. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017, ak súd prvej inštancie vyslovene odmietol pri rozhodovaní svoju povinnosť prihliadať na nepriamy účinok smernice tak nepostupoval v súlade s úniijným právom a čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer C-397/01 - C-403/01 v bodoch 115 a 116. Uvedené pochybenie a nesprávny postup súdu prvej inštancie ovplyvňuje aj samotné rozhodnutie vo veci samej, ktoré vychádza zo záveru o nečlenení splátky na čas istiny, úrokov a iných poplatkov, či o neuvedení konečnej splatnosti. Čo sa týka konečnej splatnosti úveru je takisto podstatné zohľadniť,

že táto náležitosť nemôže a nikdy nemohla byť dôvodom pre bezúročnosť úveru. V tejto veci poukázal žalovaný na rozhodnutie vo veci C-42/15. Náležitosť konečnej splatnosti úveru nepozná úijné právo, čo napokon viedlo k tomu, že došlo k zmene zákona č. 129/2010 Z. z. a táto náležitosť práve z dôvodu dodržiavania úijného práva bola vylúčená.

9. K žalovanému podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila žalobkyňa, ktorá vo svojom vyjadrení uviedla, že naďalej trvá na svojom tvrdení, že v zmluve bola uvedená nesprávne RPMN, ktorá síce v zmluve má údaj 26,39 %, avšak po prepočítaní RPMN interaktívnou kalkulačkou k predmetnej zmluve, táto predstavuje hodnotu až 89,82 %. Ak by žalovaná v predmetnej zmluve uviedla skutočnú výšku RPMN 89,82 %, mnoho spotrebiteľov by s ňou zmluvu neuzavrelo. To znamená, že údaj o RPMN v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere je uvedený nesprávne a v neprospech spotrebiteľa, čo podľa ust. § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch zákon sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Žalovaná teda mala právo len na vrátenie ňou poskytnutej istiny úveru vo výške 1 350 eur, a to bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov. Zo strany žalobcu však bolo na základe zmluvy o revolvingovom úvere poukázané na účet žalovanej plnenie súhrne vo výške 2 589,99 eura, čo predstavuje bezdôvodné obohatenie vo výške 1 239,99 eura.

10. Žalovaný sa k žalobcom podanému vyjadreniu žalovaného písomne nevyjadril

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konania mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

12. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam poukazuje na ust. § 387 ods. 2 CSP.

13. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné.

14. Súd prvej inštancie uplatnený žalobný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia považoval za dôvodný z dôvodu, že v úverovej zmluve uzatvorenej medzi sporovými stranami chýbali obligatórne náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských zákonoch, a to podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f), teda konečná splatnosť spotrebiteľského úveru a taktiež podľa písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úroku a iných poplatkov. Taktiež súd prvej inštancie konštatoval nesprávne uvedenú RPMN, ako aj absenciu predpokladov použitých na výpočet RPMN. Za dve základné skutočnosti, v zmysle ktorých je potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov, je chýbajúca náležitosť revolvingovej zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., kde v samotnej zmluve konečná splatnosť úveru nebola určená dátumovo, ale iba príkladom v základných zmluvných ustanoveniach, kde bolo uvedené „deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára, je dňom konečnej splatnosti úveru. Tu je možné konštatovať, že deň splatnosti poslednej splátky v samotnej zmluve uvedený nebol, bol uvedený v rámci kontraktčného procesu iba dodatočne samotnou žalovanou, a to listom nazvaným „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Tento dokument však bol vydaný žalovanou až po uzavretí úverovej zmluvy, a to dňa 22. 04. 2015. Taktiež druhou podstatnou skutočnosťou, pre ktorú je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov, je skutočnosť, že zmluva neobsahuje správne uvedenú RPMN. K výpočtu RPMN zaujal žalobca jednoznačné stanovisko, kde podľa interaktívnej kalkulačky predstavuje RPMN výšku 89,82 %. K tejto skutočnosti odvolací súd obranu žalovanej o nesprávnom výpočte RPMN zo strany žalobcu len z dôvodu, že tento do interaktívnej kalkulačky zadal vstupný údaj splátok úveru vo výške 87,24 eura a nie 53,08 eura, odvolací súd uvádza, že táto obrana žalovanej je nedostatočná. Reálna splátka úveru bola nekalými obchodnými praktikami, tak ako ich opisuje súd prvej inštancie zo strany žalovanej reálne vo výške 87,24 eura. Skutočnosť, že suma 53,08 eura a

predstavuje plnenie v zmysle úverovej zmluvy, ktorá sa navýšila na sumu 87,24 eura z dôvodu uzavretia dohody o poskytnutí služieb, ktorá je judikatúrou súdov prvých inštancií považovaná za nekalú obchodnú praktiku, má pri výpočte výšky RPMN zohrávať podstatnú rolu. Možno teda konštatovať, že žalovaná nepreukázala správny výpočet RPMN tak ako je uvedený v zmluve o revolvingovom úvere, a to vo výške 26,39 %. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne uzavrel, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bezpoplatkový.

15. Z uvedených dôvodov, keďže súd prvej inštancie správne dospel k vyššie uvedeným záverom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O trovách konania sporových strán bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov konania a žalobkyni zastúpenej v konaní občianskym združením v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).